

zelena dežela

Glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije | št. 56, junij 2007

Nasveti s socialnega področja	Milan Unuk, predsednik OE KGZS Ptuj	Združimo slovenske planine in pašnike	Na Koroškem ustanovljen prvi zadružni LAS	Napovednik izobraževanj
2	3	4	5	7

Povezujeta jih zemlja in domovina

Na drugem srečanju slovenskih kmetov treh dežel, ki je bilo 17. junija v prostorih biotehniškega centra v Strahinju pri Naklem, se je zbralo skoraj 500 kmetov iz Avstrije, Italije in Slovenije. Srečanje, ki ga je že drugič organizirala Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije na pobudo Janeza Šebata z Gorenjske, je potrdilo, da so tovrstna druženja med slovenskimi kmeti zelo zaželeni. Kot je dejal predsednik KGZS Peter Vrisk, potrebujejo slovenski kmetje vse več odprtih tržnih poti in takšno srečanje je ena od možnosti utrjevanja čezmejnega sodelovanja. Ob prijetnem in zabavnem kulturnem programu se je druženje nadaljevalo še v pozno popoldne, zato ne preseneča najpogostejše izrečena misel med udeleženci ob slovesu: »Nasvidenje prihodnje leto!«

Fotografija: Marjan Papež

Gornja Radgona

Mednarodni kmetijsko-živilski sejem (25.–31. 8. 2007)

Vabi vas velika mednarodna razstava uveljavljenih blagovnih znamk kmetijske mehanizacije in hlevske opreme, semen, sadik, sredstev za prehrano in nego živali in rastlin, opreme za gostinstvo in živilskopredelovalno industrijo, izdelkov iz mesa, mleka, pekavske in žitarske proizvodnje, vina in brezalkoholnih pijač pa ponudba slovenskih kmetij ter nasveti najvidnejših slovenskih in mednarodnih gospodarskih in političnih institucij ...

Razstave goved, konj, prašičev in drobnice bodo predstavile najboljše plemenske živali pasem, zastopanih v Sloveniji. Na vzorčnih nasadih, ki jih pripravljajo srednja kmetijska šola Rakičan in komercialni razstavljalci, bo predstavljenih več kot 140 rastlin. Ogledali si boste lahko tudi razstavo malih živali in čebelarstva s pokušnjo čebelnih pridelkov.

Strokovni posveti bodo poleg priprav na predsedovanje Slovenije EU obrav-

navali finančno perspektivo EU 2007–2013, podnebne spremembe, ekološko kmetovanje, zdrav način prehranjevanja in varnost pri delu s kmetijsko mehanizacijo. Razglašeni bodo rezultati in podeljene medalje z mednarodnih ocenjevanj prehranskih izdelkov, pijač, kmetijske mehanizacije ter odprtega državnega ocenjevanja vin VINO Slovenija - Gornja Radgona.

Družile vas bodo vsebine: Rad imam mleko iz dežele, kjer sem doma, Pomen mesa v prehrani, Zaščitene blagovne znamke in Posebnosti s slovenskih kmetij. Mladi bodo tekmovali v plesanju polke, lastniki gozdov na 9. državnem sekaškem prvenstvu, izbrana bo tudi najtežja buča. Svoje stanovske dneve bodo na sejmu praznovali vsi, ki delajo v kmetijstvu ali skrbijo za njegovo poslovno, kakovostno in strokovno rast.

Podrobnejše informacije in program dogajanja poiščite na spletni strani www.pomurski-sejem.si.

Gozdarstvo potrebuje nov zagon

V tem letu naj bi bila sprejeta za gozdarstvo ključna dokumenta: zakon o gozdovih in Nacionalni gozdni program. A kot v tem trenutku kaže, se stvari kljub prizadevanju KGZS ne bodo bistveno spremenile, saj v določenih gozdarskih krogih ni želje po spremembah, ki bi omogočile nujno potreben napredek.

V zasebnih gozdovih je v povprečju posekanega le 60 odstotkov lesa, ki ga je po gozdnogospodarskih načrtih možno posekati. To odstopanje nastaja predvsem zaradi previsokih stroškov gospodarjenja z gozdovi, ki nastajajo zaradi prenizke gostote gozdnih prometnic, visokih stroškov sečnje in spravila zaradi razdrobljene gozdne posesti ter dolgotrajne stagnacije cen gozdnih lesnih sortimentov, zlasti na do nedavnega dokaj zaprtem slovenskem trgu. Prav tako zaradi političnih nasprotovanj še danes nimamo primerne obsega gozdarske svetovalne službe pri KGZS, ki bi morala izvajati zlasti naloge izobraževanja in usposabljanja lastnikov gozdov s poudarkom na ekonomskem področju. Takšno stanje ustreza predvsem prekupčevalcem z lesom; lastniki so premalo informirani, pomanjkljivo izobraženi, premalo povezani pri prodaji lesa, kar se da izkoristiti in znižati odkupne cene. V slovenskih zasebnih gozdovih je opaziti vse več pomanjkljive in zastarele tehnološke opreme, ki v povezavi s pomanjkljivim znanjem pripomore k prevelikemu številu delovnih nesreč – z 12 do 15 smrtnimi primeri povprečno na leto od leta 1980 naprej.

Res je, da so z zakonom o gozdovih iz leta 1993 zasebni lastniki gozdov pridobili vse lastniške pravice nad svojimi gozdovi pa tudi odgovornosti za ohranjanje gozdnih ekosistemov, vendar je skrajni čas, da si priznamo, da lastniki potrebujejo tudi službo, ki bo delala zgolj zanje in ji ne bo treba predvsem usklajevati različnih interesov, izvajati upravnih postopkov, načrtovati in povrh vsega še evidentirati črne sečnje in podatkov sporočati inšpekcijskim organom. Slovenija potrebuje obstoječo javno gozdarsko službo, a treba jo je nadgraditi z novimi vsebinami, ki bi jih morala izvajati gozdarska služba pri KGZS.

Lastniki se zavedajo pomena gozdov in ravno zaradi njihovega zavedanja in upoštevanja stroke imamo danes tako ohranjene gozdove, s katerimi se zelo radi pohvalimo pred Evropo in svetom. A žal si še vedno ne želimo priznati, da smo po osamosvojitvi Slovenije močno nazadovali pri ekonomskem izkoriščanju svojega najobsežnejšega naravnega vira – lesa. Za gozdarsko stroko bi moral postati lastnik gozda ena izmed osrednjih točk in le s takim pristopom bomo lažje usklajevali ekonomske, socialne in ekološke zahteve širše družbe do gozdov. Več kot 70 odstotkov gozdov je v zasebni lasti in le z drugačnim pristopom do lastnikov bomo uspeli povečati posek in zgraditi in obnoviti več gozdnih prometnic. Takšno razmišljanje je še bolj na mestu ob dejstvu, da bo verjetno tudi gozdarstvo iz programa razvoja podeželja deležno finančnih sredstev, za kar smo si na KGZS prizadevali leto in pol.

Bojim se, da trenutki resnice za slovensko gozdarstvo in lesarstvo šele prihajajo, saj se Slovenija ne more primerjati z razvito lesnopredelovalno industrijo Evrope. Žal pomeni morebitno nadaljnje ukinjanje delovnih mest v teh dejavnostih največ posledic ravno za podeželje, kjer sta gozdarstvo in lesarstvo pomembni dejavnosti. Nenazadnje je tudi Evropska unija začela priznavati pomen obeh dejavnosti za razvoj podeželja, kar se kaže tudi v njenih strateških dokumentih. Skrajni čas je, da tudi ti dve dejavnosti pridobita primerno mesto v slovenskem gospodarstvu in politiki, s tem pa bodo imeli korist tudi kmetje in podeželje. Z nujno potrebnimi premiki naprej pa bi tudi lažje dosegli temeljne cilje KGZS, in sicer ohranitev in razvoj podeželja ter izboljšanje dohodkovnega položaja kmetov, za kar ima gozdarstvo še precej neizkoriščenih možnosti.

Igor Kotnik

Kmečke igre Zveze kmetic Slovenije

Na deželi je še veselo

Zadnjo nedeljo v juniju so v Narinu v vročem in sončnem popoldnevu potekale kmečke igre Zveze kmetic Slovenije, v kateri je sodelovalo 17 ekip s po tremi tekmovalkami iz vse Slovenije.

Karkoli jim je stroga komisija, zadolžena za izvedbo drugih državnih ženskih kmečkih iger, velela storiti, takoj so se podvzale. Hitro jim je šlo od rok lupljenje in ribanje jabolk, izkazale so se v hitrem šivanju pa tudi pri izdelavi modnih dodatkov, s prikazom ročnega kombajna in prav takega namakalnega sistema so požele obilico smeha in tudi ptički iz kvašenega testa so jim lepo uspeli. V skupnem seštevku je za las zmagala ekipa Društva kmetic, žena in deklet na podeželju Izlake-Mlinše-Kolovrat, druge so bile tekmovalke Društva kmetic in žena Podkum, tretje pa tekmovalke Društva kmečkih žena Kranj – odbor Cerklje.

Tekmovanje, ki ga je pripravila Zveza kmetic Slovenije v sodelovanju z Društvom podeželskih žena Narin in primorskimi društvi zveze kmetic, je sovpadalo z devetim srečanjem turističnih vasi Slovenije, ki ga že vsa leta pripravljajo v Narinu. Na njem se vsakič zbere zelo veliko ljudi.

Z. K.

Predsednica Društva podeželskih žena Narin Dragica Kaluža, ki je bila duša prireditve, predsednica Zveze kmetic Slovenije Irena Ule, Martina Zupančič, vodja kmetijskih svetovalcev na KGZS, in Branka Tome, državna sekretarka na kmetijskem ministrstvu

Izšel novi katalog turističnih kmetij

Predstavlja se 179 kmetij

Združenje turističnih kmetij Slovenije, ki ga vodi Vilma Topolšek, je ob pomoči Slovenske turistične organizacije, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdalo že šesti katalog, v katerem je predstavljenih 179 slovenskih turističnih kmetij. Te so za objavo prispevale po 100 evrov, katalogu pa je dodan seznam vseh članov združenja z naslovi in številom sedežev na posamezni kmetiji.

Katalog so natisnili v 95 tisoč izvodih, v slovenščini, nemščini, angleščini, italijanščini ter prvič tudi v francoščini. Ponudba turističnih kmetij je dosegljiva tudi na spletu: www.slovenia.info/tourist-farms, pa tudi prek spletne ponudbe Slovenske turistične organizacije (STO) in po novem tudi prek spletne strani agencije Odisej.

Združenje šteje skoraj 300 članov, njegova predsednica Vilma Topolšek in številne svetovalke Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje pa si za opravljeno delo zaslužijo pohvalo. Posebnost letošnjega kataloga je tudi označevanje specializirane ponudbe kmetij; idejne nosilke tega so Vesna Čuček, Renata Kosi in Jožica Krašovec iz KGZ Celje. Milena Kulovec, vodja sektorja za kmečko družino v KGZS, v zvezi s tem pravi: »Kar sami smo napisali pravilnik za specializirano ponudbo, s katero imamo označenih sedem ekoloških turističnih kmetij in sedem kmetij za zdrav življenje, devet kmetij ima specializirano ponudbo za družine z otroki, dve za preživljanje počitnic otrok brez staršev, tri prijazne kolesarjem, devet vinogradniških in ena prijazna invalidom. Čeprav bi lahko registrirali tudi kmetije,

Žgoča vprašanja o socialnih temah

Ker bi se v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije radi podrobneje seznanili z delom in prizadevanji ter morebitnimi težavami društev kmetic, da bi ugotovili, kje in na kakšen način lahko skupaj naredimo več, smo maja v Strahinju, na biotehniški šoli Kranj, organizirali srečanje predsednic društev kmetic. Da bi kmeticam posredovali tudi kakšne koristne informacije, smo zaprosili Cilko Močnik, ki v kmetijski zadrugi v Škofji Loki svetuje kmetom glede pokojninskega in invalidskega zavarovanja, da pove kaj več o možnostih, ki jih na tem področju daje zakonodaja.

Ker se je po predavanju pojavilo še veliko vprašanj s teh področij, bomo v Zeleni deželi odprli rubriko, v kateri bomo odgovarjali na vaša vprašanja s področja zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja ter upokojevanja. Svoja vprašanja pošljite na naslov: **KGZS, Celovška cesta 135, 1000 Ljubljana**, s pripisom: Pokojninsko zavarovanje, ali po elektronski pošti na naslov: marjan.papez@kgzs.si.

Gensko spremenjene rastline

Gensko spremenjene rastline že nekaj časa burijo duhove. V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije smo preučili predlog zakona o soobstoju gensko spremenjenih rastlin z drugimi kmetijskimi rastlinami. Namen priprave zakona v prvi različici ni sistematična prepoved gojenja gensko spremenjenih rastlin, temveč ureditev v skladu s smernicami komisije ob upoštevanju naravnih danosti, zmožnosti pridelovalcev ter volje potrošnikov. Zakon tudi omogoča prilagoditev lokalnim pogojem, kar je za Slovenijo izrednega pomena.

V KGZS menimo, da mora zakon zagotoviti soobstoj, ki bo preprečeval nenaмерen vnos gensko spremenjenih rastlin zaradi specifičnega reliefa, naravnih danosti pridelave rastlin ter posestne razdrobljenosti v Sloveniji. V zbornici menimo, da morajo kmetije imeti možnost pridelovati vse vrste kmetijskih pridelkov po lastni izbiri, bodisi da gre za dovoljene gensko spremenjene pridelke, konvencionalne ali ekološke pridelke. Zato je treba pri pripravi zakona poiskati rešitve, ki bodo zaščitile pridelovalce, predelovalce, trgovino in potrošnike, ki v svojih pridelkih in živilih ne želijo imeti prisotnih gensko spremenjenih organizmov.

S predstavitve kataloga (z leve): Miloš Stanonik, tokratni gostitelj in lastnik turistične kmetije Ljubica, Lučka Letič iz STO, Vesna Mihelič iz KGZ Celje, Vilma Topolšek, Peter Vrisk in Milena Kulovec

prijazne ljubiteljem konj in jahanja, se za to ni odločila nobena.« Preveritev za tri specializacije in dodelitev znaka kmetije stane 60 evrov. Na ta način naj bi slovenske kmetije zvišale raven ponudbe, vendar se cena zaradi tega na takih kmetijah ne bo zvišala. Osnovni na-

men je, da ustrezajo gostom, in si s tem zagotovijo delovno mesto. »Posebej je to pomembno na hribovitih območjih, kjer je kmetovanje težje kot v ravnini,« je poudaril predsednik KGZS Peter Vrisk.

Darinka Sebenik

Odvetnik odgovarja

Nadomestilo za denacionalizirana zemljišča

Vprašanje: »Kot dedič denacionalizacijskih upravičencev sprašujem, kdo je zavezanec po 2. odstavku 72. člena Zakona o denacionalizaciji (Zden) za plačilo predmetnega nadomestila za denacionalizirana kmetijska zemljišča, ki jih je od prve nacionalizacije v letu 1948 in druge iz leta 1963 kakor tudi od uveljavitve Zden vse do vrnitve denacionalizacijskim upravičencem v last 10. 1. 1955 in posest po pravilu pridelkov

v letu 1955 nemoteno uporabljala in pridobivala koristi od gospodarjenja sedanja delniška družba kot pravna naslednica prvotnega kmetijskega gospodarstva. Pravna predhodnica sedanje delniške družbe je kljub uradno vročeni denacionalizacijski družbi 15. 12. 1994 in sodno vročenem sklepu pristojnega sodišča z dne 11. 1. 1995 kot zakupnik podpisala zakupno pogodbo s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov RS kot zakupnikom tudi za vsa pravno-močno denacionalizirana kmetijska zemljišča. Ali je smiselna razširitev še na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS?«

Odgovor: Za uveljavljanje odškodninskega zahtevka morajo biti v vsakem primeru izpolnjeni naslednji temeljni pogoji: škoda izvira iz nedopustnega ravnanja, škoda je dejansko nastala, podana mora biti vzročna zveza med nastalo škodo in nedopustnim ravnanjem, podana je odgovornost na strani povzročitelja škode.

Vsi zgoraj navedeni pogoji morajo biti podani hkrati (nobeden od njih ne sme izostati), sicer velja, da odškodninska odgovornost ni podana.

Vprašanje bralca sicer ne vsebuje vseh bistvenih podatkov, vendar upoštevaje opisano dejansko stanje dejstvo, da Sklad kmetijskih zemljišč in goz-

Zaradi velikega števila vprašanj za rubriko Odvetnik odgovarja si pridržujemo pravico do izbire vprašanj, ki so zanimiva za širši krog bralcev. Bralci se lahko obrnete tudi neposredno na odvetniško pisarno Verstovšek, tel.: (03) 427 31 71 in (01) 230 92 70.

dov RS v konkretnem primeru ni imel nikoli nikakršnih koristi od predmetnih kmetijskih zemljišč, ni odločilno za odločanje o odškodninski odgovornosti sklada oziroma ne predstavlja ovire za uveljavljanje odškodninskega zahtevka.

Milan Unuk, predsednik ptujske območne enote KGZS

»Ko zemljo enkrat prodaš, je zate izgubljena!«

Milan Unuk predseduje ptujski območni enoti KGZS, ki je ena največjih, saj šteje 19.893 članov, na tem območju je okoli 12 tisoč kmetij, kmetje pa se pretežno ukvarjajo z živinorejo, poljedelstvom in vinogradništvom. Imajo štiri odbore izpostav, to so Slovenska Bistrica, Ptuj, Lenart in Ormož. Na tem območju deluje sedem kmetijskih zadrug in nekaj večjih živilskopredelovalnih podjetij, med njimi tudi Perutnina Ptuj.

- Katere so skupne značilnosti območja, ki ga pokriva vaša območna enota?

Pokriva zelo mešano območje, vsa-ka od štirih izpostav ima tako hribovite kot ravninske predele, zato so tudi težave pestre. Največ ravnine je v izpostavi Ptuj, najbolj hribovita je Slovenska Bistrica. Srečujemo se s pomanjkanjem zemlje, parcele so premajhne, mladi ne vidijo perspektive za kmetovanje, zemlje ni mogoče kupiti niti najeti. V Slovenski Bistrici je veliko zemlje v območju Natura 2000, veliko kmetijske zemlje je na vodovarstvenih območjih. Spopadamo se tudi s koruznim hroščem, zaradi tega moramo upoštevati kolobar. Velika težava je nastala pri izplačilih za SKOP, saj so se znižala izplačila poljedelcem, kar je najbolj prizadelo prav kmete v severovzhodni Sloveniji. Na območju Haloz imamo veliko težav zaradi zaraščanja, o čemer smo govorili tudi na nedavni okrogli mizi.

- O tem ste se pogovarjali tudi s kmetijskim ministrom Iztokom Jarcem, kaj ste mu predlagali?

Menili smo, da bi morala država najti spodbude ali davčne olajšave za ljudi, ki bi želeli ostati v Halozah. Najbolj se bojimo, da bi ta območja pokupili tujci, ki se že zanimajo za nakupe večjih površin zemlje. Če se izplača njim, zakaj se ne bi nam? Možnosti vidimo ali v vinogradništvu ali v zasaditvi sadnega drevja, v nečem torej, kar bo imelo industrijsko vrednost. Veste, ko zemljo enkrat prodaš, ne bo nikoli več tvoja in kmetje to zelo dobro vemo. Trenutno del Haloz rešujejo samo še lastniki počitniških hiš, mladi pa perspektive za kmetovanje ne vidijo.

- Na vašem območju je bila tudi Tovarna sladkorja Ormož, ki je zaprla svoja vrata, kako ste se znašli kmetje?

Z zaprtjem Tovarne sladkorja Ormož smo kmetje ogromno izgubili, saj smo bili na tovarno življenjsko navezani. Letos smo večinoma sejali žita, buče in sončnice. Zasejali smo, nimamo pa še znanega kupca, zato se nam lahko jese ni zgodila, da ne bomo imeli komu prodati. Večina bo trg iskala v Avstriji, kjer je povpraševanje po bučah in sončnicah zelo veliko. Na žalost pa te prodajne poti še niso utečene, zato se bomo znašli vsak po svoje. Kmetijska zadruga Ptuj je postala lastnica tovarne olja v Framu, zato upamo, da bomo svoje pridelke lahko prodali tudi tukaj.

Namesto pese je veliko kmetov posejalo žita, predvsem ječmen in pšenico, žetev se je že začela in po moji

Unukovi kmetujejo na 60 hektarjev veliki kmetiji, od tega imajo 20 hektarjev zemlje v najemu. Ukvarjajo se z živinorejo; v hlevu je okoli 110 glav goveje živine, od tega 40 krav molznic. Njihova mlečna kvota znaša 278 tisoč kilogramov, teleta zredijo na težo 500 kilogramov. Doslej so na 10 hektarjih pridelovali tudi sladkorno peso, letos pa so te površine zasejali z žiti, na treh hektarjih pa imajo buče. Kmetijo bo prevzel mlajši sin.

oceni z odkupom ne bi smelo biti težav. Madžarska se je namreč že močno usmerila v bioetanol, zato letos pritiska njihove pšenice na naš trg ne pričakujemo. Po pšenici je trenutno precej povpraševanja, povezali sta se tudi Kmetijska zadruga Dravsko polje in KZ Slo-ga iz Kranja, kjer so zelo zainteresirani za našo pšenico.

- Vse štiri vaše izpostave pa imajo tudi vsaka svoje specifične težave.

V Slovenski Bistrici imamo precej hribovitih območij, precej jih je izpadlo iz OMD, poleg tega imamo tam sedaj tudi težavo s širitvijo industrijske cone, ki pobira najkakovostnejša kmetijska zemljišča. Zemlja, kamor se širi industrijska cona, je v lasti Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS, v najemu jo imajo kmetje, ki pa jo bodo izgubili.

Izpostava Ormož ima največje težave zaradi zaprtja TSO. Tukaj se kmetje največ ukvarjajo z vinogradništvom in živinorejo, kmetijska zemljišča so zelo dobro obdelana.

Podobno je tudi z izpostavo Lenart, tamkajšnja kmetijska zadruga pa velja za eno najuspešnejših. So izredno podjetni in aktivni in so za svoje kmete res naredili veliko, zato ima kmetijstvo tam po mojem tudi dobro perspektivo. Prav zaradi sosedstva z Avstrijo so v marsičem na boljšem, njihova zadruga je med prvimi začela odkupovati živino za Avstrijo, danes po terenu ponujajo živino za pitanje.

V ptujski izpostavi je poleg močne Mlekarske zadruge tudi zelo razvito pe-

rutninarstvo in tisti kmetje, ki so se usmerili v rejo perutnine, veljajo danes za najbolj urejene, finančno stabilne in močne. Po zaslugi Perutnine Ptuj je to trenutno ena od najdonosnejših dejavnosti na našem območju. Zato se najbolj bojimo, da bi podjetje dobilo nove lastnike. Perutnina ima ogromno zemlje v najemu od Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS in če dobi Perutnina nove lastnike, bi ti pokupili tudi zemljišča, to pa bi bil konec kmetovanja na tem območju.

- Zelo uspešni pa ste bili s komasacijami v občini Kidričevo, boste s tem nadaljevali tudi drugje?

Doslej smo samo v občini Kidričevo združili v dveh komasacijskih območjih 1.100 hektarjev, za 500 hektarjev že imamo pravnomočne odločbe. Bil sem predsednik komasacijskega odbora in vložili smo ogromno truda, da smo to izpeljali. Me pa veseli, ko vidim, da se po nas zgledujejo tudi drugi; z združevanjem zemljišč že začenjajo v Dornavi, Vidmu in Juršincih. Veliko naporov smo vložili, da smo našli skupen jezik ne samo s kmeti, temveč tudi s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov RS in s Perutnino Ptuj kot najemnikom.

- Na tem območju je precej močna tudi prireja mleka.

Mlečna prireja je še vedno močna. Večino mleka odkupi Mlekarska zadruga Ptuj, ostalo pa še KZ Lenart in Slovenska Bistrica. Večina gre v Ljubljanske mlekarne, nekaj v Pomurske in nekaj malega tudi v Italijo. Odkup teče brez težav. Podobno je tudi z odkupom grozdja in živine, precej obojega se prodaja čez mejo v Avstrijo. Kmetje na to gledamo seveda pozitivno, vendar bi si vsi želeli, da bi naši proizvodi končali doma, na naših mizah.

- Imate pa nekaj zelo uspešnih kmetijskih zadrug.

Na našem območju deluje nekaj različnih zadrug, ki jih vodijo zelo sposobni ljudje, sicer pa menim, da je naš združni sistem zamudil veliko priložnost, ker ni znal izkoristiti svojega lastništva v živilskopredelovalnih podjetjih, povezati kmetov in vzpostaviti sodobnih tržnih poti. Vodstvo zbornice se sicer trudi s povezavami, kratek stik pa pogosto nastane na terenu, saj se nekateri ne zavedajo, da smo vsi v isti zgodbi in da moramo držati skupaj.

Jožica Hribar

Lesni trg

Cene lesa ostajajo stabilne

V prvi polovici letošnjega leta so bile razmere za sečnjo in spravilo lesa zelo ugodne. Mili zimi je sledila lepa pomlad in marsikateri lastnik gozda se je ob dobrih cenah odločil za posek. Kljub težavam na naših severnih trgih je cena lesa glede na preteklo analizirano obdobje ostala na skoraj isti ravni. Največ hlodovine smreke se v severni Sloveniji odkupuje po ceni med 60 in 70 evrov/m³, v južni Sloveniji pa je cena nekoliko nižja. Pričakujemo, da bo ob manjši sečnji čez poletje kljub dokaj polnim skladiščem cena ostala na sedanji ravni, tudi zaradi večjega povpraševanja po gradbenem lesu.

Cena lesa za kurjavo ostaja zaradi rasti cen nafte kljub mili zimi in večji po-

nudbi večinoma nespremenjena in je trenutno 30–50 evrov za prostorninski meter. Cena sekancev je okoli 13 evrov za nasuti meter.

Razmere na evropskem trgu hlodovine

Po januarskem viharju Kirill, ki je puštošil po Srednji Evropi, ter mili zimi in visokih cenah so se zaloge na skladiščih velikih žag Avstrije in Nemčije kljub njihovim rekordnim proizvodnji postopoma večale. Ob zmanjšanju odkupa se je cena močno znižala. Na avstrijskem Štajerskem in Koroškem se je povprečna cena za hlodovino smreke znižala z okoli 90 evrov/m³ na okoli 75 evrov/m³.

Izvoz hlodovine v Avstrijo se je ob skoraj izenačenih cenah bistveno zmanjšal. Zaradi težav pri prodaji lesa

IGLAVCI (cene v evrih za m ³)				
Razredi	Smreka	Jelka	Bor	Macesen
A	63–100	62–80	42–78	67–138
B	52–78	48–61	38–55	52–86
C	44–68	44–55	30–50	44–70
CX	31–42	33–38	25–30	35–40
hlod. ABC	51–75	50–65	26–55	52–82
furnir F	90–135	/	/	135*
tehnični les	30–50	30–50	35–50	45–50
les za celulozo	16–30	16–27	13–27	13–27

LISTAVCI (cene v evrih za m ³)						
Razredi	Bukev	Hrast	Javor	Jesen	Češnja	Kostanj
hlodov. I.	55–75	75–120	50–167	50–72	50–167	60*
II.	43–63	55–70	38–126	34–59	38–126	60*
III.	28–50	31–54	29–84	29–46	29–84	/
hlodov. I., II., III.	44–70	40–120	32–100	32–45	34–118	60–65
furnir F	95–240	210*	237–334	125–165	335*	/
luščenec L	70–90					

* Pridobljen le en podatek o ceni.

se kmetje v Avstriji trenutno ne odločajo za sečnjo. Pričakuje se, da se bodo razmere v juliju ustalile in normalizira-

le, kar bi lahko dobro vplivalo tudi na naš trg žaganega lesa in hlodovine.

Miha Koprivnikar

Agrarne skupnosti

Združimo slovenske planine in pašnike

Reja živine na hribovskih in gorskih pašnikih ima na Slovenskem večstoletno tradicijo. Kmetje so se za učinkovitejše gospodarjenje s planinami organizirali v agrarne skupnosti, ki so se ohranile vse do danes. Po osamosvojitvi in spremembah zakonov so dobile nov zagon, ostale pa so nepovezane na nacionalni ravni, zato težko uveljavljajo skupne interese.

Potreba po boljšem skupnem organiziranju in zastopanju je prisotna že nekaj časa. Kar nekaj poskusov je že bilo, pa so vsi zamrli iz različnih razlogov. Na pobudo kmetov iz kamniškega in krvavškega konca ter ob podpori številnih drugih skupnosti, posameznikov ter ustanov, med drugimi tudi biotehniške fakultete ljubljanske univerze, poskušamo ponovno povezati, s tem pa okrepiti njihovo delovanje.

Želeli bi organizirati vsesplošni slovenski zbor agrarnih skupnosti, ki bi določil prihodnje korake povezovanja. Pobudniki skupaj z vodstvom zbornice menijo, da bi za zdaj to povezovalno vlogo lahko prevzela Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS). O tem bi se predstavniki skupnosti odločali na zboru, še prej pa je treba pripraviti pravila skupnega delovanja in okvirni program. Naloge, ki nas čakajo, so obsežne. Segajo od zaščite pravic kmetov lastnikov do priprave smernic skupnega gospodarjenja, zastopanja agrarnih

Agrarne (pašne) skupnosti v rokah trdnih in močnih kmetov so edino zagotovilo, da bodo naše planine tudi v prihodnje obljudene, in s tem ob svoji gospodarski koristi razveseljevale tudi druge obiskovalce.

skupnosti pred državo, uveljavljanja interesov glede podpor itn.

Najprej pa moramo ugotoviti, kakšna je pripravljenost agrarnih skupnosti za skupno sodelovanje in zastopništvo. V ta namen prosimo predsednike agrarnih skupnosti, da se nam javijo pisno na KGZS, Celovška cesta 135, 1000 Ljubljana, ali po elektronski pošti: danilo.potokar@kgzs.si, ali po telefonu: (01) 51 36 664.

Sporočite nam:

- ime agrarne skupnosti, ime in po možnosti velikost planin (če jih je več) ter imena vasi, iz katerih izhajajo njeni člani, kmetje,
- ime zastopnika agrarne skupnosti (polni naslov in telefonsko št. predsednika oz. na kateri naslov prihaja pošta za agrarno skupnost),
- pripravljenost za sodelovanje pri skupnem organiziranju agrarnih skupnosti na državni ravni,
- vaše mnenje, ali naj KGZS poma-

ga pri združevanju skupnosti na državni ravni.

Za iniciativni odbor:

Tone Stele, Kamnik,

Danilo Potokar, KGZS,

dr. Emil Erjavec, Biotehniška fakulteta

Zaključek likovnega natečaja

Od rožice do čaja

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Zveza slovenske podeželske mladine sta v sklopu državnega tekmovanja Mladi in kmetijstvo tudi letos razpisali likovni natečaj. Prvo nagrado je zmagovalki natečaja, štirinajstletni **Urški Skumavec**, na prireditvi, ki je potekala v začetku junija na osnovni šoli Koroška Bela pri Jesenicah, podelil predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Peter Vrisk.

»Zadovoljni smo, da se na likovni razpis na različne kmetijske teme prijavi vsako leto več osnovnih šol in da šole in učitelji spodbujajo otroke k dejavnostim, ki so povezane s kmetijstvom in naravo,« je ob podelitvi povedal Peter Vrisk. Najboljša likovna dela so razstavljena na osnovni šoli Koroška Bela. Na natečaj se je odzvalo 62 osnovnih šol, ki so poslale več kot 500 likovnih del.

Andreja Krt

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

»Zamenjati želim banko. Kakšne ugodnosti nudite komitentom v Deželni banki Slovenije?«

Deželna banka Slovenije je vseslovenska banka, ki je usmerjena v poslovanje s prebivalstvom, kmeti in podjetji. Z 88 enotami po vsej Sloveniji smo svojim komitentom v skladu z našim sloganom »vedno blizu«.

V Deželni banki Slovenije ponujamo široko paleto bančnih in finančnih storitev, med katerimi velja izpostaviti naslednje:

- plačevanje položnic na bančnem okencu po 0,94 evra – najnižji ceni med bankami v Sloveniji,
- dvigovanje gotovine na bankomatih katerekoli banke v Sloveniji brez nadomestila,
- brezplačno zamenjevanje tolarske gotovine v evrsko do konca leta 2007,
- premostitvene kredite upravičencem subvencij in drugih nepovratnih sredstev do prejema sredstev s strani Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja,
- različne oblike varčevanja (obročno varčevanje, depoziti v domači in tujih valutah, varčevalna knjižica),
- vse vrste kreditov (kratkoročni, dolgoročni, hitri, stanovanjski, na podlagi zastave vrednostnih papirjev in depozitov, naložbeni),
- storitve investicijskega bančništva,
- elektronska banka DBS NET (za fizične osebe) in DBS PRONET (za pravne osebe) z digitalnim potrdilom ali generatorjem enkratnih gesel,
- plačilna kartica Activa MasterCard za poravnavanje obveznosti z odloženim plačilom,
- vse vrste lizing poslovanja, ki jih opravlja družba DBS Leasing, d. o. o.

Vabimo vas, da se oglašate v eni izmed enot Deželne banke Slovenije, d. d., kjer vam bomo z veseljem predstavili našo široko ponudbo bančnih in finančnih storitev. Informacije o ponudbi so na voljo tudi na spletnem naslovu www.dbs.si, in na brezplačni telefonski številki DBS FON: 080 17 55, vsak delovni dan med 9. in 16. uro.

DBS FON
080 17 55

DBS NET

DBS PRONET

www.dbs.si

POSEBNO OBVESTILO

NAMEN:

PLAČEVANJE POLOŽNIC V BANKI

PO NAJNIŽJI CENI MED BANKAMI V SLOVENIJI

ZNESEK

EUR 0,94

KRAJ PLAČILA

V 88 POSLOVALNICAH DBS

INFO NA BREZPLAČNI ŠTEVILKI:

080 17 55

ALI NA WWW.DBS.SI

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

vedno blizu

ZADRUŽNA ZVEZA SLOVENIJE, z. o. o.

AKTUALNA DOGAJANJA

Skupna seja upravnega in nadzornega odbora

Pred poletjem sta se na skupni seji sestala upravni in nadzorni odbor Zadružne zveze Slovenije. V vasi Krka, kjer je 15. junija 2007 potekalo srečanje, so se udeleženci seznanili s sprejetjem zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zadrugah, delom strokovnih odborov, zlasti z aktualnim dogajanjem na področju mleka, s potekom pogajanj za odkup žit in problematiko prašičereje. Upravni odbor je potrdil predloge kandidatov za priznanja Zadružne zveze Slovenije in sprejel predlog načrta sofinanciranja štipendiranja zadrug za šolsko leto 2007/2008, pri čemer je 15. oktober določil kot skrajni rok za vložitev vlog. Sprejel je pravilnik o računovodstvu, se seznanil s poročilom o promocijski akciji Radi imamo mleko in poročilom o izvedbi Zadružne akademije 2006/2007. V članstvo zveze je sprejel Zadrugo morskih ribogojcev iz Portoroža.

Javna predstavitev na Koroškem

V Slovenj Gradcu so 27. junija 2007 pripravili javno predstavitev z naslovom Inovativen pristop k programom razvoja podeželja – Primer zadružnega LAS-a na Koroškem, s katero so soorganizatorji, in sicer Koroška kmetijsko-gozdarska

zadruga Slovenj Gradec, mestna občina Slovenj Gradec, Zadružna zveza Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Kmečka lista – Društvo za razvoj kmetijstva in podeželja, želeli predstaviti možnosti, ki jih imajo regije v okviru 4. osi LEADER v Programu razvoja podeželja za obdobje od 2007 do 2013. Predstavljen je bil primer povezovanja partnerjev za razvoj Mislinjske in Dravske doline, ki ustanavljajo zadrugo kot obliko projektnega partnerstva za razvoj podeželja. Ustanovljena zadruga bo združevala 30 partnerjev iz Mislinjske in Dravske doline in zajemala 7 občin na tem območju. Zadruga namerava delovati tudi kot lokalna akcijska skupina (LAS). Projekti zadruga bodo usmerjeni v krepitev gospodarstva na podeželju, usposabljanje, izobraževanje in informiranje, ki bodo izboljšali kakovost življenja na podeželju in omogočali uspešno izvajanje ukrepov

skupne kmetijske politike. Ministrstvo za kme-

Pripravila mag. Anita Jakuš

tijstvo, gozdarstvo in prehrano je predstavilo tudi druge oblike organiziranja LAS (poleg zadružne) in udeležence seznanilo s postopki, ki sledijo pri sprejemanju in odločanju o potrditvi LAS s strani ministrstva. Ob koncu srečanja je udeleženec pozdravil predsednik novo nastale zadruga, temu pa je sledil slavnostni podpis akta o ustanovitvi zadruga LAS MDD.

Pogovori o odkupu pšenice

Na slovenskih poljih so začeli z žetvijo pšenice. Pridelovalci pšenice so skušali s predstavniki mlinskopredelovalne industrije doseči dogovor o pogojih odkupa in odkupni ceni žit letine 2007. Srečanja pogajalske skupine Zadružne zveze Slovenije, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in Sindikata kmetov Slovenije ter mlinskopredelovalne industrije o odkupu pšenice letine 2007 še niso dala končnega dogovora. Mlinskopredelovalna industrija bo ceno oblikovala, ko bodo znani pogoji in cena na borzi v Budimpešti. Predstavniki pridelovalcev so predlagali akontacijsko ceno za krmno pšenico ob 14-odstotni vlagi in do 2 odstotkih primesi v višini 130 evrov na tono brez stroškov analiz. Akontacijska odkupna cena krušne pšenice, prodane ob žetvi, naj bi znašala 145 evrov na tono, od te cene pa se odštejejo stroški analiz, odkupa in sušenja. Plačilni rok naj bi bil 30 dni. Pogajalska skupina je pridelovalcem predlagala skladiščenje pšenice in njeno poznejšo prodajo. Strošek skladiščenja znaša 1,5 evra na tono pšenice mesečno. Če želimo, da bodo slovenski kmetje v prihodnje sejali krušno pšenico, bi bila na dolgi rok primerna za 20 odstotkov višja odkupna cena od krmne pšenice.

Na obisku v Bolgariji

V okviru strokovne ekskurzije smo zadružniki obiskali Bolgarijo. Sestali smo se z generalnim sekretarjem regionalne kmetijske zbornice v Plovdivu, ki je bila ustanovljena 1991. leta, in obiskali eno največjih kmetij na območju Plovdiva, ki se ukvarja s prirejo mleka.

Ekskurzija v Vojvodino

Kmetijska svetovalna služba Kmetijsko gozdarskega zavoda Ljubljana je organizirala strokovno ekskurzijo v Vojvodino, kjer smo se želeli seznaniti z razvojem kmetijstva v Vojvodini in organiziranostjo njihove kmetijske svetovalne službe. Naša gostiteljica sta bila Julkica Simić, vodja oddelka za razvoj podeželja pri pokrajinskem sekretariatu za kmetijstvo iz Novega Sada, in Mitar Pržulj, samostojni svetovalec pri Gospodarski zbornici Srbije.

Pot nas je vodila najprej v Sremske Karlovce, kjer nas je na posestvu inštituta za sadjarstvo, vinogradništvo, hortikulturo in urejanje krajine kmetijske fakultete iz Novega Sada sprejel direktor inštituta. Poleg sadjarstva in vrtnarstva je njihova glavna dejavnost vinogradništvo, gojijo 39 sort vinske trte. Obiskali smo še vinogradniško zadrugo, ki so jo ustanovili zasebni proizvajalci na tistem območju najbolj znanega vina bermet, ki mu okus daje 27 različnih zelišč.

V izvršnem svetu Vojvodine so nas sprejeli predstavniki pokrajinskega se-

kretariata za kmetijstvo, vodno gospodarstvo in gozdarstvo, pozdravila nas je tudi namestnica srbskega ministra za kmetijstvo Suzana Milošević.

Sledil je obisk Zavoda za napredek kmetijstva v Bački Topoli, kjer imajo predvsem poljedelsko, sadjarsko in vrtnarsko pridelavo, pridelujejo pa tudi oljnice in zdravilne rastline. V sklopu zavoda je tudi predelovalna industrija. Tu smo se srečali s skupino svetovalcev, ki se ukvarjajo s svetovanjem na področju govedoreje, prašičereje in perutninarstva. Ogledali smo si še farmo avtohtonega srbskega goveda – podolsko govedo – in kobilarno s konjeniškim muzejem in Zobnatici.

V bližini smo obiskali Etno hišo – muzej, kjer je predstavljeno življenje kmečkega prebivalstva v Vojvodini v preteklosti, in tipično vojvodinsko kmetijo. Naši gostitelji so se zelo izkazali, povsod so nas sprejeli kot pomembne in zaželeni goste, s katerimi si želijo okrepiti sodelovanje ter izmenjavo znanj in izkušenj.

Barbara Lapuh

Nov projekt: Brkinska sadna cesta

Društvo brkinskih sadjarjev kot prijavitelj in Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica kot nacionalni partner smo v letu 2005 uspeli na razpisu pobude Skupnosti Interreg III A sosedski program Slovenija-Madžarska-Hrvaška s projektom Brkinska sadna cesta. Namen projekta je označiti kmetije, ki ponujajo svoje kmetijske pridelke in izdelke, in poti, ki vodijo do njih, ter na ta način potrošnike in izletnike pripeljati do pridelovalcev.

Projekt bomo letos končali, zato je kar nekaj predvidenih aktivnosti že uspešno izpeljanih. Ena vidnejših je brošura **Brkinska sadna cesta**, ki smo jo predstavili na kmetiji Janezinovih na Ratečevem Brdu 29. maja. Da je projekt res odraz potreb in težav, ki jih imajo sadjarji pri prodaji, pove podatek, da se je za vključitev v sadno cesto že na začetku odločilo 63 kmetij iz štirih sosednjih občin: Ilirske Bistrice, Divače, Hrpelj-Kozine in Pivke.

Z brošuro smo želeli širšemu krogu ljudi predstaviti ne samo kmetij, ampak tudi Brkine kot zanimiv in v marsičem še neodkrit košek sveta.

V prvem delu tako predstavljamo pokrajino, sadjarstvo nekdanje in danes, pomen sadja v zdravi prehrani in dodajamo nekaj receptov.

V drugem delu se predstavlja vseh 63 kmetij ob Brkinski sadni cesti. Ob fotografiji, ki so jo na vsaki kmetiji izbrali v okviru svoje predstavitve, so podatki o tem, kje se kmetija nahaja, kdaj sprejemajo obiskovalce in telefonska številka. Pri vsaki kmetiji smo napisali, kaj ponujajo, kakšne so njihove posebnosti in kaj zanimivega je videti v bližini. Vsi ti podatki bodo do jeseni na voljo tudi na spletni strani. Končen rezultat bodo table, ki bodo z zaščitnim znakom jabolka in češplje usmerjale obiskovalce h kmetijam, vključenim v Brkinsko sadno cesto.

Darja Zadnik

Strokovna ekskurzija v Katalonijo

V predmestju Barcelone kmetijstvo zaščiteno

Sredi junija smo se zaposleni v zborničnem uradu udeležili strokovne ekskurzije v špansko pokrajino Katalonijo. Ogledali smo si prestolnico Barcelono, obiskali »kmetijski park«, tržnico, kmetijsko ministrstvo ter klet penin Cordoniu.

Po prihodu v mesto smo si med drugim ogledali tržnico, kjer lahko vsak najde nekaj zase – od raznovrstnega sad-

ja do mesa in rib, celo živih kokoši ne manjka.

Obiskali smo tudi t. i. kmetijski park del Baix Llobregat. Gre za z zakonom zaščiteno območje, ki je namenjeno zgolj kmetijstvu. Z zakonsko zaščito se dokaj uspešno upirajo pritisku kapitala, ki bi spremenil namembnost kmetijskih zemljišč ne glede na ceno. V parku smo si lahko ogledali tudi nasade avtohto-

nih sadnih vrst. Območje okoli Barcelone ima pomembno vlogo, ker se razlikuje od drugih območij Španije po heterogenosti in dinamičnosti, kar je bilo opaziti med vožnjo mimo nasadov, od katerih so se nam najbolj vtisnili v spomin nasadi artičok, katerih pridelava je v Španiji zelo pomembna.

Na srečanju s strokovnimi službami deželne vlade Katalonije so nam pred-

stavili njihov program razvoja podeželja (Program de Desenvollop Rural de Catalunya). Prikazali in pojasnili so internetni program RuralCat in internetna orodja, ki služijo kmetom kot pomoč. Prav tako smo spoznali, da so njihovi glavni pridelki citrusi, breskve, hruške in paradižniki, prašičereja pa je na prvem mestu. V Kataloniji je izredno razvito tudi vinogradništvo, kar nam je dokazala priznana klet s peninami Cordoniu, ki nas je očarala tako s svojo velikostjo kot z dobrim vinom.

Tina Anžlovar

Na obisku v Avstriji

V okviru projekta Interreg III C Regio-sustein smo se konec maja udeležili strokovne ekskurzije v Avstrijo. Namen je bil seznanitev z obnovljivimi viri energije (OVE), ki jih v Avstriji množično propagirajo.

Najprej so nas sprejeli na sedežu deželne kmetijsko-gozdarske zbornice v Radkesburgu. Dr. Alfred Kindler nam je predvajal film o uporabi koruznega zrnja za kurjavo in proizvodnjo bioetanola. Tako za kurjenje koruznega zrnja kot za uporabo bioetanola so izdelane posebne peči s sorazmerno visokim izkoristkom surovin. Po predavanju se nam je pridružil Sigfried Klobasa, vodja deželne kmetijsko-gozdarske zbornice. Sledilo je predavanje Johannesesa Martwohla o gospodarjenju z gnojevko, s katero Avstrijci drugače ravnaajo kot pri nas. Zagovarjajo namreč skupne in velike skladiščne zmogljivosti, tako cela vas vozi gnojevko v eno laguno. Prednosti so očitne: zmanjšajo se stroški gradnje skladišč za gnojevko, gnoji se v vegetaciji, zmanjšala se je celo vsebnost nitratov v podtalnici na širšem območju.

V Kainzu pri Halbereinu smo si ogledali poskusni nasad kitajske trstike, ki jo uporabljajo za energetske namene, bioelektrarno in skupne lagune. Trije investitorji so se združili in investirali v bioplinarno, kjer dnevno proizvajajo 500 kW električne energije. Osnovni substrat

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD MURSKA SOBOTA

za proizvodnjo metana so koruzna silaža, malo travne silaže, gnojevka in ostanki vrtnin. Iztrošeni substrat se po fermentaciji prečrpava v laguno. V vegetaciji koruzo dognoujejo po dvakrat s posebno prilagojenimi cisternami s cevnim sistemom (gnojevko zadelajo v tla).

Še isti dan smo si v Murecku ogledali SEEG Mureck. To je podjetje za proizvodnjo in distribucijo toplotne in električne energije. Za proizvodnjo toplote uporabljajo lesno biomaso, in sicer sekance, bioplin pa izkoriščajo za proizvodnjo električne energije. Na isti lokaciji imajo prodajo biodizla.

Drugi dan smo se odpravili v Auersbach, kjer smo si ogledali toplarno na lesne sekance. Daljinsko vodeno ogrevanje koristi več porabnikov v neposredni bližini toplarne. Poleg proizvodnje in prodaje toplote se ukvarjajo s semenarsko proizvodnjo in čiščenjem ter sušenjem koščic češenj in grozdnih pešk.

Na koncu se nam je predstavila LEA (lokalna energetska agencija) s predavanjem Energivision 2025. Predstavili so nam dokaj dodelano strategijo zaposlovanja po posameznih gospodarskih dejavnostih in preskrbo z energijo do leta 2025. Po letu 2025 naj bi na področju Steirische Vulkanland imeli 100-odstotno decentralizirano samopreskrbo z električno in toplotno energijo.

Janez Lebar

Gorenjske kmetice in mladi o svoji težavah

V Žirovnici je bilo v začetku junija na Čopovi domačiji srečanje predsednika KGZS Petra Vriska, predstavnikov OE Kranj in Ol. Jesenice ter predstavnikov KGZS – Zavoda Kranj s predstavnicami in predstavniki kmečkih žensk ter podeželske mladine. Beseda je tekla o problematiki organiziranega delovanja kmečkih žena in podeželske mladine na območju zgornje Gorenjske.

Predsednica DPŽ pod Golico in Stolum Darja Jakopič je poudarila pomembno vlogo društev kmečkih žena pri ohranjanju slovenskega podeželja in kmečkih običajev, društva pa nudijo kmečkim ženam tudi sprostitev od naporenega vsakdanjega dela. Predsednik DPM zgornje Gorenjske Miha Smolej je poudaril predvsem problematiko ob-

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD KRANJ

stoja mnogih kmetij na bmočju zgornje Gorenjske. Zavzel se je za učinkovitejšo podporo pri razvoju dopolnilnih dejavnosti, predvsem pa opozoril na nera-

zumno zapletene upravne postopke pri pridobivanju različnih upravnih dovoljenj. Glede na pomanjkanje zanimanja mladih za delovanje v DPM so predstavnice DPŽ mladim ponudile pomoč pri pridobivanju novih članov. Predsednik KGZS Peter Vrisk je tako kmečkim ženam kot mladim ponudil vso podporo pri reševanju njihovih težav, v. d. direktorja KGZS – Zavoda Kranj Mitja Kadoič pa jim je zagotovil tudi nadaljnjo podporo pri njihovem delovanju prek svetovalek za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti.

Mitja Kadoič

Ohranjanje visokodebelnih sadnih dreves

V juniju se zaključuje projekt Visokodebelni travniški sadovnjaki kot pomemben element ohranjanja biotske raznovrstnosti in estetske vrednosti krajine, s katerim je kot vodilni partner na prvem razpisu pobude Skupnosti Interreg III A sosedskega programa Slovenija-Madžarska-Hr-

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD NOVO MESTO

projekta (ki je bil izbran tudi med najboljšimi projekti uspešnega menedžmenta projektov Interreg na ravni EU) iz Evropskega sklada za regionalni razvoj pomeni priznanje kmetijski dejavnosti kot ključne dejavnosti pri ohranjanju okolja in narave.

Ob spoznanju, da je večje zanimanje

Predstavniki partnerskih organizacij (z leve): Adrijan Černelč (Kozjanski park), dr. Ivan Katalinič (Hrvatski zavod za poljuprivednu savjetodavnu službu), Jože Simončič (KGZS – Zavod Novo mesto), Darja Kocjan in Mira Ivanovič (Zavod RS za varstvo narave), Ivo Trošt (Kozjanski park), Zdenka Kramar (funkcionalna vodja projekta), Stjepan Gregorič (Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje)

vaška 2004–2006 uspel kmetijsko-gozdarski zavod KGZS iz Novega mesta.

V projektu so kot partnerji sodelovali še Kozjanski park in Zavod RS za varstvo narave na slovenski strani ter Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje in Hrvatski zavod za poljuprivednu savjetodavnu službu na hrvaški strani. Skupna vrednost projekta znaša 360.000 evrov, od tega na slovenski strani 216.000 evrov in ga s 75 odstotki financira EU, s 25 odstotki pa proračun Republike Slovenije. Financiranje

lastnikov visokodebelnih sadnih dreves za te vsebine, in dejstvu, da so visokodebelna sadna drevesa pomemben življenjski prostor za številne živalske vrste, med katerimi so zlasti nekatere vrste ptic tudi ogrožene, je bilo izhodišče, da smo ob prijavi projekta znanje združili strokovnjaki s področja kmetijstva in naravovarstva.

Več o projektu in aktivnostih lahko izveste na spletni strani Kmetijsko gozdarskega zavoda Novo mesto: www.kmetijskizavod-nm.si/interreg.

Mag. Zdenka Kramar

KMEČKI PRAZNIK

Nedelja, 29. julij 2007 v Šentprimozu v Podjuni (blizu Klopinskega jezera)
Kulturni dom SPD Danica

Program:
11.00: sv. maša
12.00: kosilo z glasbo
14.00: kulturni program
15.30: nadaljevanje praznika z glasbo
od 14. ure: otroški program, vožnja s kočijo, nakup domačih pridelkov itd.

Vašega obiska se veseli Skupnost južnokoroških kmetov (SJK).
Predsednik, zbornični svetnik, dipl. inž. Štefan Domej
in zbornični svetnik
Franc Jožef Smrtnik

Napovednik izobraževanj

Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota

Dodatne informacije dobite po telefonu, št. (02) 539 14 17.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
13. 7.	Spoznavanje simptomov napada pomembnejših bolezni in škodljivcev na plodovkah	IVR-prikaz	kmetija Jakob Dragutin, Lipovci 103, 9231 Beltinci	9.00
18. 7.	Predstavitve posameznih ukrepov in njihove zahteve; Pogoji in določila pogodbe SKOP, KOP ter vodenje evidenc; Gnojenje in oskrba tal; Dober gospodar	OSN-predavanje	čvorana KGZS – Zavod MS, Stefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00
26. 7.	Različne tehnologije direktne setve	ZEL-prikaz	kmetija Fašalek, Lastomeri 17, 9250 Gornja Radgona	9.00
3. 8.	Različne tehnologije direktne setve	ZEL-prikaz	ob cesti Bistrica-Črenšovci	10.00
11. 8.	Ogled posevkov rastlin za ozelenitev njivskih površin med rastno dobo; Okolju prijaznejši zatiranje plevelov	ZEL-prikaz	Štefan Rac, Gornji Slaveči 1, 9263 Kuzma	9.00 načini
24. 8.	Predstavitve kmetijsko-okoljskih ukrepov s poudarkom na ukrepu integrirano poljedelstvo; Novosti v varstvu integrirane pridelave; Kaj so to gensko spremenjeni organizmi?	IPL-predavanje	čvorana KGZS – Zavod MS, Stefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00
29. 8.	Predstavitve posameznih ukrepov in njihove zahteve; Pogoji in določila pogodbe SKOP, KOP ter vodenje evidenc; Gnojenje in oskrba tal; Dober gospodar	OSN-predavanje	čvorana KGZS – Zavod MS, Stefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota	9.00

Kmetijsko gozdarski zavod Celje

Dodatne informacije dobite po telefonu, št. * (02) 883 99 14, ** (03) 710 17 86.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
10. 7.	Predstavitve podukrepov KOP s poudarkom na sonaravni reji domačih živali (REJ), določila pogodbe ter potrebna evidenca; Košnja strmih travnikov in določitev nagiba; Pridelava krme na njivah v smislu širitve kolobarja	REJ	gostilna KOVAČ v Podgorju *	10.00
11. 7.	Pravilna ureditev električne ograje za pašo goved, konj in drobnice s prikazom postavitve	REJ	kmetija Rafko NOVAK, Zajasovnik 14, 3305 Vransko **	9.00
12. 7.	Pravilna ureditev električne ograje za pašo goved, konj in drobnice s prikazom postavitve	REJ	kmetija Adolf (Adi) LAZNIK, Miklavž pri Taboru 10, 3304 Tabor **	9.00

Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj

Dodatne informacije dobite po telefonu, št. (02) 749 36 29.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura
24. 7.	Osnova prehrane prežvekovalcev, predstavitev ukrepa REJ	REJ, S50, S35-pred.	Stoperce, dom krajanov	9.00
25. 7.	Kolobar v ekološkem kmetijstvu	EK-pred.	Majšperk, občina Majšperk	9.00
26. 7.	Osnova prehrane prežvekovalcev, predstavitev ukrepa REJ	REJ, S50, S35-pred.	Žetale, dom krajanov	9.00
23. 8.	Novosti v IPL – oljna ogrščica od setve do žetve	IPL-pred.	KGZ Ptuj, Ormoška 28, Ptuj	9.00

Program upravljanja območij Natura 2000

Upravni odbor KGZS je na svoji zadnji seji konec junija obravnaval osnutek operativnega programa – programa upravljanja območij Natura 2000. Namen tega programa je izpolnjevanje zahtev direktive o pticah in direktive o habitatih, ki od držav članic EU zahtevata preprečevanje slabšanja stanja populacij vrst oziroma habitatnih tipov v okviru izbranih področij omrežja Natura 2000. Določa podrobne varstvene cilje, ki se nanašajo na posamezna območja Natura 2000, varstvene ukrepe za doseganje teh ciljev, kazalce in financiranje.

Predlog operativnega programa upravljanja območij Natura 2000 so na skupni seji obravnavali strokovni odbori in komisije, ki pokrivajo področje rastlinske pridelave in gozdarstva, ter skupaj s kmetijskimi svetovalci komunikatorji Nature 2000 ministrstvu za okolje in prostor podali svoje pripombe.

Ključna pripomba KGZS je, da se za doseganje varstvenih ciljev na kmetijskih površinah kot edini način predvideva vključevanje uporabnikov zemljišč v (pod)ukrepe SKOP in KOP ter izravnalna plačila za OMD. Tudi povečanje obsega površin, vključenih v (pod)ukrepe SKOP in KOP do leta 2013, je ponekod previsoko zastavljeno. Glede na dejstvo, da se sredstva za ta namen znižujejo, ter glede na starostno strukturo lastnikov in posestno strukturo je nerealno pričakovati, da bodo varstveni cilji na tem področju doseženi.

Strokovne službe in strokovni odbori KGZS so predlagali, naj že operativni program upravljanja območij Nature 2000 predvidi za področje kmetijstva in gozdarstva možnost pogodbenega varstva v primerih, da varstveni cilji ne bodo doseženi. Obenem so opozorili, da sta še pred sprejetjem programa nujna uradna pojasnitev in urejen seznam rešitev v primeru, ko posamezni indikatorji ne bodo doseženi oziroma bo na podlagi monitoringa prihajalo do slabšanja stanja vrst in habitatnih tipov.

Tončka Jesenko

Dan kmetijskih svetovalcev in svetovalcev

V Lenartu se je v začetku junija na tradicionalnem srečanju zbralo več kot 150 kmetijskih svetovalcev in svetovalcev, ki delujejo v okviru Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije (KGZS). Zbrane sta nagovorila tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztok Jarc in predsednik Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije Peter Vrisk. Sicer pa je bil poudarek srečanja na prihodnosti in vlogi kmetijskega svetovanja ter družabnem srečanju v popoldanskih urah.

Delo kmetijskih svetovalcev in svetovalcev zaznamujejo predvsem nenehne spremembe, ki zahtevajo vedno nova izobraževanja. Spremembe se kažejo v organizaciji služb in novih področjih dela, npr. boljše obvladovanje socialne in invalidsko-pokojninske problematike, davki in knjigovodstvo na kmetiji. Za uresničitev Programa razvoja podeželja 2007–2013 in za razvoj slovenskega kmetijstva ter podeželja so kmetijski svetovalci nepogrešljiv člen.

Predsednik KGZS Peter Vrisk se je

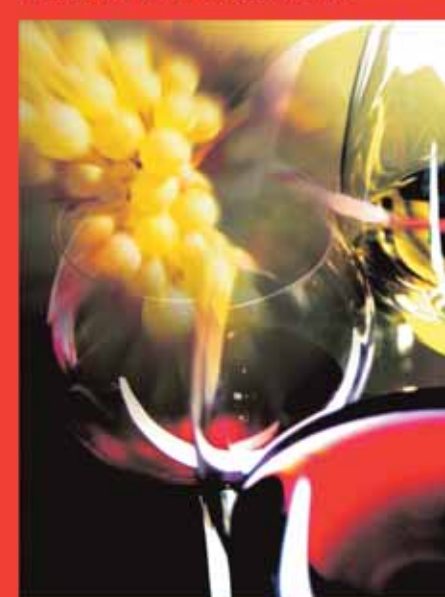
v pozdravnem govoru svetovalcem zahvalil za njihovo požrtvovalno delo v prvi polovici letošnjega leta. »Lahko smo ponosni na kmetijsko svetovalno službo, ki je po strokovnosti in učinkovitosti primerljiva s podobno službo katerekoli evropske države. Prav po zaslugi vašega dela smo namreč doslej izkoristili vsa sredstva, ki sta jih Evropska unija in naša država namenili za kmetijstvo v Sloveniji,« je dosedanje delo svetovalcev ocenil Peter Vrisk.

Marjan Papež

3. SLOVENSKI VINOGRADNIŠKO - VINARSKI KONGRES, MARIBOR 15.-16. 11. 2007

Pod naslovom »SLOVENSKE TRTE IN VINA V EVROPSKI UNIJI« je namen predstaviti stanje in perspektive nadaljnjega razvoja slovenskega vinogradništva in vinarstva. Odločitev o sodelovanju in udeležbi na največjem strokovnem dogodku zadnjih let, nam prosimo sporočiti, da Vam bomo lahko pravočasno posredovali program in prijavnice. Vabimo Vas k sodelovanju.

3. SLOVENSKI VINOGRADNIŠKO - VINARSKI KONGRES, MARIBOR 15.-16. 11. 2007

**KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNIKA SLOVENIJE
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD MARIBOR**
Vinarska ulica 14
2000 Maribor

ŽELIM PREJETI PRIJAVNICO IN INFORMACIJE O KONGRESU

IME IN PRIIMEK, USTANOVA: _____

ULICA, ŠTEVILKA: _____

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ: _____

E - POŠTA: _____ @

Aktualne informacije o 3. slovenskem vinogradniško vinarskem kongresu so Vam na voljo na spletni strani

www.kongres.slovino.si

"SLOVENSKE TRTE IN VINA V EVROPSKI UNIJI"

Kasaške dirke na hipodromu v Stožicah Šampionat Deželne banke

Kasaški klub Stožice Ljubljana in Deželna banka Slovenije sta v soboto, 9. junija, na ljubljanskem hipodromu Stožice organizirala kasaške dirke Dan Deželne banke Slovenije. Vrhunec dneva je bila dirka najboljših konj v Sloveniji – šampionat Slovenije za veliko nagrado Deželne banke Slovenije.

Prvo rejsko dirko letošnje sezone Šampionat Slovenije za 3- do 14-letne kasače so izvedli v dveh tekih s točkovanjem. Tokrat je bil dosežen tudi rekord hipodroma – zmagovalac Dušan Zorko (KK Ljutomer) ga je z Interjem izboljšal za dve desetinki sekunde. Drugi je bil Roman Jerovšek (KK Komenda) s konjem Jasinom GL, tretji pa Mirko Gregorc (KK Domžale) s konjem Jojem HV. V dirkah dvosedov so se pomerili tudi najpogumnejši poslovni partnerji, in tako uspešno opravili kasaški krst.

Peter Vrisk in dr. Draško Veselinovič

Za dobro vzdušje na dirkah je skrbela skupina Kontrabant, medtem ko so se otroci zabavali v različnih ustvarjalnih delavnica. Kasaških dirk sta se udeležila tudi predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije **Peter Vrisk** in direktorica KGZS **Nataša Belingar** ter direktor Kapitalske zadruge **Jožef Berdnik**. Predsednik uprave Deželne banke Slovenije dr. **Draško Veselinovič** pa je ob tej priložnosti generalni sekretarki Zveze prijateljev mladine Slovenije Majdi Struc predal ček v vrednosti 4.760 evrov, ki so jih zbrali v okviru akcije Majhen dar za veliko radosti – počitnice za otroke s podeželja. Z denarjem bodo otrokom s podeželja omogočili prve počitnice ob morju.

D. H.

Četrta razstava goved črno-bele pasme Primerljivi s staro Evropo

Sredi junija je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekala četrta razstava goved črno-bele pasme v Sloveniji. Prireditev je denarno in organizacijsko prek strokovnih služb kmetijsko-gozdarskih zavodov podprla tudi Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS).

V pozdravnem nagovoru je predsednik KGZS **Peter Vrisk** poudaril, da smo na področju živinoreje povsem v koraku s starimi članicami Evropske unije. »Vesel sem, da smo kljub različnim pritiskom uspeli obdržati strokovne službe v živinoreji. Kakovost živine na razstavi je primerljiva z živalmi, ki jih vidimo na razstavah v tujini. Ta kakovost pa ni prišla sama od sebe, ampak je posledica prenosa tujih izkušenj in lastnega znanja od selekcijske službe do kmetov. Še posebej pa sem vesel, da je ta razstava v osrčju prestolnice, saj je o pomenu kmetijstva za našo državo treba seznaniti meščane,« je ob čestitki organizatorjem za izvedbo zaključil Peter Vrisk.

Marjan Papež

Razstavo so si ogledali tudi pomembni predstavniki kmetijstva in politike.

Srečanje ljubiteljev stare kmetijske tehnike Starodobniki v Jablah

Pod gradom Jable pri Trzinu je sekcija ljubiteljev stare kmetijske tehnike, ki deluje v okviru Društva kmetijske tehnike Slovenije, pripravila jubilejno deseto vse-slovensko srečanje ljubiteljev stare kmetijske tehnike. Zbrane je med drugim pozdravila tudi direktorica Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije **Nataša Belingar**.

Okoli tisoč obiskovalcev je lahko občudovalo sedemdeset traktorjev starodobnikov, nekaj deset konjskih in traktorskih priključkov in številne stabilne motorje ter drugo starodobno tehniko. Tudi letos so se srečanja udeležili lastniki starodobnih avtomobilov in motociklov ter s tem popestrili dogajanje. Po pravilih za starodobne traktorje, traktorske priključke, stabilne motorje, vprežne priključke itn. štejejo izdelki, ki so stari 30 in več let.

Osrednja točka sporeda je bila parada razstavljenih traktorjev, ki so najprej vsak zase, na koncu pa še vsi skupaj na posebej ograjenem prostoru pred občinstvom opravili častni krog. Lastniki so imeli tudi priložnost povedati kakšno zanimivost o svojem stroju ali vozilu.

K. H.

Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01/513 66 00, faks: 01/513 66 50, e-naslov: kgzs@kgzs.si.

Grafično oblikovanje, prelom in izvedba: ČZD Kmečki glas • Jezikovni pregled: Sonja Janeš • Tisk: Delo, d. d. Naklada: 141.000 Cena: 0,30 evra • Časopis je za člane KGZS brezplačen.

Podeželje v mestu poleti Tudi tujci navdušeni

Junjska prireditev Podeželje v mestu, ki jo pripravlja Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije v sodelovanju z mestno občino Ljubljana na Pogačarjevem trgu, je kljub deževnemu vremenu privabila množico obiskovalcev. Za posebno preseñenje pa so poskrbeli predstavniki veleposlaništev, ki so se odzvali na povabilo zbornice.

Nataša Belingar, direktorica KGZS, je v pozdravnem govoru poudarila predvsem pomen dopolnilnih dejavnosti za promocijo naše države tudi v času našega predsedovanja Evropski uniji. Prvi korak k mednarodni promociji pa so v zbornici naredili s povabilom veleposlanikov. Odziv je bil velik; prišli so namestnik veleposlanika Češke Mihael Černik, veleposlanica Kraljevine Danske Anita Hugau, namestnica finskega veleposlanika Narinen Kristi, veleposlanik Madžarske Jozsef Czukor, gospodarska atašejka Italije Daniela Cicarone, veleposlanik Makedonije Samoil Filipovski in njegov namestnik Blagojče Krstanovski, veleposlanica Portugalske Maria Magalhaes, namestnik veleposlanika Srbije Aleksander Pilić in svetovalka veleposlanika Švedske Cecilia Nordin van Gansberghe.

Prav vsi so bili navdušeni nad okusno in privlačno ponudbo slovenskih kmetij pa tudi nad tem, da so jim svetovalke ta dan predstavile, kako se izdelata ali speče kakšna slovenska dobrota. Predstavitve skoraj 60 kmetij, ki so ta dan tržile dobrote, se je udeležila tudi Branka Tome, državna sekretarka na kmetijskem ministrstvu, Marija Kern, podpredsednica Zveze kmetov Slovenije, in Maja Benčina, aktualna slovenska vinska kraljica. Za popestritev so poskrbele ljudske pevke Solzice iz Budne vasi Šentjanž na Dolenjskem, najboljši harmonikar z gorenjskega prvenstva v Besnici in otroška folklorna skupina iz Besnice.

D. S., fotografija: Žare Modlic

